

NÓGRÁDI LAPOK

és HONTI HIRADÓ.

Politikai, társadalmi s. közgazdászati hetilap.

Előfizetési feltételek:
Egész évre 6 frt. Fél évre 3 frt. Évesegyre 1 frt 50 kr.
Folyó szám ára 15 krajczár.
Külföldi csopán s. kiadókivételénél lehet B.-Gyarmaton.

Hirdetési díjak:
Öt hasábos petitsor 5 kr. Bélyeg minden beiktatásnál 30 kr.
Nyilvántartó garmond sora 20 kr. — Nagyobb és többszöri hirdetések
juttányosan eszközöltetnek.

A lap szellemi részére s. a nyilvántartó vonatkozó minden
közlemények a szerkesztőhöz küldendők.

Külföldi pénzek, reklamációk, és hirdetések
a kiadóhoz intézendők.

Előfizetési feltételek

„Nógrádi Lapok“

1883-ik évfolyamára.

Előfizetési feltételek:

Egész évre 6 frt.
Fél évre 3 frt.
Évesegyre 1 „ 50 kr.
Egy hónapra — „ 50 kr.

Az előfizetési pénzek egyedül a kiadóhoz cse-
mezve, — legcélszerűbben postautalvánnyal —
s. nyomtatandó példányok s. pontos szétküldés tekin-
tetéből, mielőbb beküldendők.

Kék László,
kiadó s. fapostályos.

Horváth Danó
f. sz. szerk.

Visszapillantás októberi terménykiállításunkra.

A nógrádmegyei gazdasági egyesület által
folyó évi október hó 1–4 napjain rendezett
gazdasági terménykiállítás eredményét előtün-
tető kimutatás az egyleti értesítő 4-ik számá-
ban közölve lévén, időszerűnek látom, hogy
azokról némely dolgokat a „N. L.“ olvasói-
nak elmondjak.

A kiállításához 84 kiállító járult, egyik
több, másik kevesebb küldeményével. A ki-
állított összes tárgyak száma 802 volt. A ki-
állított tárgyak minősége általában jónak, ki-
elégítőnek mondható, s. tekintve a minden
kezdettel vele járó nehézségeket, általában
meglehetünk elégedve ezen első kiállításunk
eredményével.

De ha kissé mélyebben tekintünk a do-
log lényegébe s. ezen ügyet magasabb szem-

pontból bíráljuk, be kell vallanunk, hogy
Nógrádmegye területi nagyságát, lakosainak
számát, a földbirtokos osztály értelmi és va-
gyoni minőségét tekintve, mind a kiállító-
nak, mind a kiállított tárgyaknak tizszer
annyinak kellett volna lenni, mint a
mennyi volt.

Honnan van ez a közönyösség a magunk
legelső és legszentebb érdekeink iránt? Bár
miben keressem annak valódi indokát, nem
találok mást, csak egyedül azt, hogy kicsiny-
lik az összes egyleti működést, nem várnak
tőle gyakorlati hasznot, s. azt hiszik, hogy
kik az egylet ügyeiben buzgólkodnak, azokat
csak a hiúság vezeti, ohajtanak feltűnni, s.
örülnek a jutalomnak, gyönyörködnek a dísz-
okmányokban stb.

Tévednek mindazok, kik ezeket s. ezek-
hez hasonlókat hisznek.

Azon tényezők közt, melyektől Magyar-
ország sorsa függ, a legelső helyet foglalja
el a mezőgazdaság virágzása, s. Magyarország
első sorban földművelő ország. Ipar és keres-
kedelem a tényezők sorában 2-ik és 3-ik he-
lyet foglalják el, s. virágzásuk vagy sanyarú-
dásuk a mezőgazdaság virágzásától vagy
sanyarúságától függ.

Már pedig mind sűrűbben és hangosab-
ban dörög a földünkbe a mindennapi tapasztalás
azon végzetes mementó: vigyázzatok s. ébren
legyetek, mert Magyarország mezőgazdasá-
gát nagy veszély fenyegeti azon erős con-
currentia miatt, mely a mi ledjüvedelmezőbb
gazdasági terményeinket eddigi piacairól
mindinkább kiszorítja, Amerika s. Ausztrália
évről évre óriási mérvben növekvő termelő-
seivel elárasztván egész Európát.

Az tehát a kérdés: akarunk-e ezen im-
minens veszéllyel szembe szállani és siker-
rel megküzdeni? vagy keleti fatalizmussal
sorsára bizzuk a zátony felé sodort hajót?

Igenis akarunk kell, ha abdicálni nem
akarunk.

A siker reményében azonban csak úgy
szállhatunk szembe azon áramlattal, s. a zá-
tony felé sodort hajót úgy terelhetjük veszély-
telen és biztos utra, ha mezőgazdaságunk
kifejlesztésére s. felvirágoztatására halogatás
nélkül, vállvetve, egyesített erővel minden
lehetőt megteszünk. E téren az államtól nem
sokat lehet várni, itt a főteendő az egyesek
vállaira nehezül. Az egyesek elszigetelten
szinte keveset tehetnek, de egyesült erővel,
társulatba állva szép sikert lehet elérni.

Nézzünk csak meg egy egészséges méh-
családot s. vegyünk példát arról. Ha minden
egyes méh külön akarna magának mézet
gyűjteni, valószínűleg rövid idő alatt éhen
pusztulna el. Így pedig családok és társulati
összeműködéssel megtöltik a tágas kaptárt,
melyből magok is táplálkoznak a hosszú té-
len át, s. az őket gondozó gazdának is illendő
jutalékot adhatnak.

Hát nekünk, midőn nemzetünk jövőjéről
van szó, szabad-e gyarlóbb felfogást s. keve-
sebb jóakaratot tanusítanunk? Szabad-e visz-
szavonulnunk azon térről, hol hazánknak ez
idő szerint leghasznosabb szolgálatot tehetünk?

Pillantsunk vissza a legrégibb multidőkre.
A mi őseink a régi Scythák azt tartották,
hogy nekik az ő Isteneik két ajándékot ad-
tak az égből, u. m.: a szántóvasat és
a kardot. E kettes symbolum cultusa húzó-
dik végig egész történetünkön. Helyzetünk

A „NÓGRÁDI LAPOK“ TÁRCZAJA.

A vadász.

(Elbeszélés.)

Irta: Mauks Endre.

(Folytatás és vége.)

Benedek Muki attól a percztől, hogy az első
tisztá nyakkendőjét felkötötte s. hogy elmosolyodott, óri-
ási haladást tett az átalakulásban.

A betört kalapot csakhamar csinos tiroli vadász
füveg cserélte fel. A sötét nadrag s. kopott kabát a
primás cigányra vándorolt, Muki pedig divatos mun-
durba bújott. Elegans vadász kabát, francia szabású
vadász nadrag, finom csizma, salon ruba, keztyű, cipő
sat. szükséges és pipere cikkek tömegesen jöttek a
városi szabótól a cinikus ember tanyájára.

A cselédség csodálta e változást, nem bírta meg
fejteni, sem eltalálni az okot, nem, annyival is in-
kább, miután uruk éppen úgy nem ment ezután sem
sehová s. éppen úgy nem fogadott házában senkit,
mint azelőtt.

Vadász napról napra még nagyobb szenvedély-
vel mint azelőtt — és soha sem hoz haza vadat. Ezt
különböztetése onnan vélte magyarázni, hogy
nem akarja a szép vadászruhát az elejtett vad vére
vel bepiszkolni.

A bámulat tetőpontra hágott, midőn egy reggel
asztalosok állítottak a portára s. csakhamar bepadió-
zták a földes szobákat, kifestették az ablakokat és aj-

tókat; szóval: uri lakot csináltak az egyszerű tanyai
házból.

Körülbelül egy hónap telhetett el a vadász szü-
vetsége létrejötté óta.

Muki és Emilia mindennap szorgalmasan megje-
lentek a vadászgyűléseken, a nagy tölgyfa alatt, de
nem volt arra még esély, hogy az összejövetel után
csak egyszer is vadásztak volna; nem volt rá idejük,
a délutáni rendes csavargás közt telt el.

Emiliának egyszer eszébe jutott, hogy midőn Mu-
kit először látta, az éppen oszonnázott — ezen jót uo-
vettek s. e naptól kezdve mindketten tömött táskával
jöttek a találkozásra; no pereze ezután a vadászatra
még kevésbé jutott idő.

Lassanként a két vadásztárs között a megkötött
vadász-szövetség kezdett háttérbe szorulni, hogy he-
lyet adjon egy magasabb szövetségnek, mely a szív
kölcsonos vonzalmából ered.

Benedek Muki, a cinikus embergyűlölő, a hideg
arcú férfi, heves szerelemre lobbant, maga sem tudta,
hogy jött hozzá, de örültség szerette Emiliát.

Emilia, a gyermeket kedélyű leány, ki eddig
csak hánya veti városi uracsok, gondtalan életű kato-
natisztekkel volt ismerős, első percében el volt bű-
völve e hideg, mogorva férfi által. Emilia bár nem
nagy emberismerő volt, de vele született őszinte foly-
tán csakhamar felismerte Benedekben gondtalan öltö-
zete dacára is a büszke nemes férfit s. teljesen meg-
nyerte becsülését.

A szerelem és becsülés között csak törpe válsz-
fal állott, mely a második, harmadik találkozás al-
kalmával teljesen romba dőlt.

Egy délután együtt találjuk őket a tölgy alatt,
midőn kedélyesen költik el oszonnájukat a rögtönzött
pázsitos asztalon.

Turó, sajt, szalámi s. puha csipő képezte oszon-
nájukat, mely egymástán hagyta el hol az egyik, hol
a másik táskát. Ugyázték közös konyhán vannak.

— Emilia! parancsol ebből a sajtból?

— Közöndöm Muki, előbb a turóból eszem —
szólt a leány s. a jó lipitől egy hatalmas réteget
kont vadászkésével kenyerére.

Tehát a szövetséges társak között a teljes biza-
lom honol még a megállapításban is.

Midőn az oszonna véget ért, a megmaradt feles-
leg visszavándorolt a táskába, Muki szivarra gyújtott
s. egész közel ült a virággal játszó Emiliához.

Egy ideig hallgattak mindketten, végre Muki
megtörte a csendet.

— Emilia mondja csak, mit szól a közeledő
őszhez?

— Bizony fájdalom, ijesztőleg fenyegeti vadá-
szatainkat — szólt Emilia gondtalan arccal.

— Igen, éppen azt akarom mondani, valami mó-
dot kell találnunk, hogy az őszhez, de még a téllel
is dacolhassunk.

— En nem tudok, de szívesen segítek gondol-
kodni.

— En tudok egy módot, mely nem engedné,
hogy mindennapi találkozásunk megszűnjék — szólt
Benedek felállva.

— S mi az? kíváncsi vagyok — viszonsá Emi-
lia s. szinte feállott, a kezénél lévő fegyverére támasz-
kodva; nem tudta ugyan miért állanak fel, de mert
Muki felkelt, jehát ő sem akart hátramaradni.

az olyan volt, hogy őseink csak ritkán s csak rövid időre tehetők le kezükből a kardot, az önvédelem miatt ennek kellett inkább használatban lennie. Gyakran kellett a véres kardot meghordozni, s apáink nem késtek zászlóik mellett összegyűlni. Midőn e század közepén az erők kicsavarta a nemzet kezéből a kardot, a nemzet követve geniuszának belső szívatát, nem késett a másik symbolumhoz, a szántóvashoz nyulni, s elszántan vetette magát a földmívelésre.

Az idők változtak, mert: „minden kor-nak van istene, ne zúgolódjunk ellene”. Jelenleg a veszély más alakban fenyeget. Szántóvas annak is a symboluma, karddal ellene mit se tehetünk. Az ellen csakis szántóvassal lehet küzdenünk.

Midőn tehát Magyarországon a mezőgaz-dászat emeléséről, fejlesztéséről van szó, nem olyan dolog az, melyet kicsinyíteni lehetne.

Érdemes az arra, hogy nemcsak vezér-férfiaink, de mi szerény közkatonák is komo-lyan foglalkozunk vele!

E cél elérésére legtöbbet tehetnek a megyei és vidéki gazdasági egyesületek, de csak úgy, ha egyesült erővel mindenki köz-reműködik, s nem tartja magát távol a rész-vétől a nagyobb rész.

Igy fogva fel a dolgot, nem lehet meg-elégednünk azzal, midőn csak 84 egyén je-lenik meg tárgyaival a kiállításon, és csak 300 tagja van a nógrádmegyei gazdasági egyesületnek.

Hogy ez mily csekély szám, azonnalki-tűnik, ha egy kis összehasonlítást teszünk. Ugyanis Békésmegye területe 797 kilométer-rel kisebb, mint Nógrádmegye területe, s mégis 100 nél több a békésmegyei gazdasági egyesület tagjainak száma, s ott 229 lakosra esik egy egyleti tag; nálunk pedig 638 lélekre esik egy egyleti tag. Tehát a közreműködés itt körülbelül 3 szorta csekélyebb, mint ott.

Vagy talán nálunk nem volna számára oly bálás tér mint ott? Sőt ellenkezőleg itt több terület vár a cultura jóltevő működő-sére, s alkalmas is rá többféleképp, mint amott.

De politikai háttere is van a dolognak megyénk lakosságát illetőleg, szemben azon nemzetiségi izgatásokkal, melyek titokban a

más nemzetiségű lakosságot közös hazai ér-dekeinktől elvonni, s idegen istenek oltárai körül csoportosítani igyekeznek. Ezeket a lel-kiismeretlen izgatók befolyása alól kivonni s a imádott közös haza oltára körül csoporto-sítani semmi sem lenne alkalmasabb, mint egy tevékeny gazdasági egyesület, mely nem-csak az összes megyei intelligenciát zászlója alá gyűjtendő, de a nép alsóbb osztályait, az ugynevezett parasztgazdákat is felölelné, ma-gába beleolvasztaná. Ha azon osztály minél gyakrabban érintkezhetné a hazafias intel-ligenciával, lassanként megtanulna arra hall-gatni, azzal együtt érezni, meggyőződnek róla, hogy ahoz érdekközösség köti őt; akkor nem lehetne attól félni többé, hogy magát félrevezettetni engedje.

Sokat lehetne még felhozni fenti állitá-saim igazolására, de ezuttal legyen elég eny-nyi. Máskor még szólunk e fontos tárgyról. Vajha mindenki belátná, hogy a szántóvas — mely az összes mezőgazdászatot jelképezi, — az a jelvény korunkban, mely alá bátran ezt írhatjuk: in hoc signo vinces!

Oroszi Miklós.

Nyílt levél báró Andreánszky Gábor urnak.

B.-Gyarmat december 13.

Polgári kötelességet teljesítek, midőn a „N. L.” szerkesztőjéhez intézett helyreigazító nyilatkozata al-kalmából, ezen nyílt sorokat intézem a báró urnhoz; mert úgy állítja Kossuth Lajost az olvasó közönség elé, mint az uralkodó ház és a törvényes alkotmány ellenségét, s elítéli azon kegyeletet, melylyel a ma-gyar nemzet — csekély kivétellel — ezen nagy fér-siúnak már életében is áldozik.

Nem volt Kossuth Lajos soha: hanem az em-beri jogok bátor s nemeselelkű védője és a kiváltsá-gok kíméletes lerombolója. Oly vértőlki forradalmat akart ő végrehajtani, a minőnek a világtörténelemben nincsen mása; fájdalom, hogy az neki sem sikerült; mert amint az abszolút rendszer hívei meglepetésükből magukhoz jöttek: még a koronás királyt is rákény-szerítették, hogy a megszentelt 1848-iki törvénye-ket szegje meg és haddal a szent István birodalma polgáraitok föllázításával támadták meg a vívmányai-nak örveadó békés magyar nemzetet.

És mi az 1848-iki törvények legnagyobb vív-mánya? az, hogy a politikai nemzetet kizárólag ké-pező nemesség pozsonyi országgyűlése, Kossuth in-dítványára bevette a népet fajkülönbség nélkül az alkotmány sánczaiba; hogy lerontotta a választá-lakat a polgári osztályok közt; örökre betemette azon óriás űrt, mely a nép millióit a kiváltságos osztályok-tól elválasztotta, s azokkal szemben ellenséges állás-ban tartotta. Kossuth forrasztotta össze a szétmálva élt nemzetet oly tömör egésszé, hogy azt még az ab-solutismus által oktalannal föllázított nemzetiségek sem képesek többé föloldani. És bár az újabb meggondolatlan agrariális törvények nagyban megfosztották a népet az 1848-iki törvények áldásaitól: még sincs többé az a hatalom, mely az egyenjogú népet az ari-otokracia ellen föllázíthassa. Kossuth mentette meg a magyar hazát, hogy Lengyelország sorsára nem jutott, melynek nemességét Katalin orosz cárnő átkos poli-tikája gátolta meg azon törekvésében, hogy az urbéri kötelek fölöadásával, s a jogegyenlőség behozatalá-val, a népet magához emelje, s a nemzetet tömör egésszé képezze, melylyel a vasúterre törekvő oroszoknak ellentállhasson. A ravasz cárnő a nemesség rövidlátó részével szövetségbe, fentartotta a nép szolgasságát, és azzal együtt az ádáz gyűlöletet is, hogy azután később, a szabadságra törekvő aristokrátiának fejeit, megfelelő jutalomért zsákszámba lehetett a néptől megvásárolni. Kossuthnak ezen balhatatlan érdemeiről megemléke-zett Deák Ferencz is az ismeretes föllíráti vitában, ünnepélyesen kijelentvén, hogy művének ez a része örökké fog élni az emberiség történetében.

De bekövetkeztek a szomorú napok, midőn a nemzet az absolutismus által hatalmas sereggel meg-támadtatott, ezenfelül pedig a nemzetiségek is felbuj-tattak, hogy a szabadság által egygyőzött nemzetet megoszthasson. Minden jó magyar a haza védelmére kelt, s elejtése pedig az absolutismus mellő állott.

Nagy volt az absolutismus bűne; mert tévtanai-val megrontotta az uralkodó házat is; az okozta, hogy bekövetkezett a végzetes detronisatio, ami elhi-bázott politika volt, és még a nemzet alkotmánya el-len intézett merénylet megtorlásaként sem igazolható;

mert a két ellentétes politikai tan közül csak az egyik lehet igaz; vagy az, hogy a magyar nemzet ei-szakadva az uralkodó háztól, és kibontakozva a mo-narchialis kötelekből, önállóság fennállhatna s maga-nak boldog fenmaradást biztosíthatna vagy pedig az, hogy érdekekben összeforrva az uralkodó házzal, s mo-narchialis szövetségre lépve az osztrák császársággal, a két állam kölcsönösen s közösen védelmezze egy-mást, de máskülönben teljes függetlenségnek örvend-tesse.

Egy tekintet geographiai helyzetünkre, s komoly megfontolásra a más nemzetek életére örökké éhes orosz faj törekvéseinek, a beékeltség a nagy szláv s német törzsek közé, s a nemzetiségek tervszerű buj-togatása: egy perczig sem enged ingadozunk, hogy az 1867. 12. törvény alapján kell állnunk; de azon ismét nem szabad megállapodnunk: hanem a magyar államiság s politikai nemzetiség gyökereit mind mé-lyebbre kell bocsájtanunk, míg azok elpusztíthatlan erőssé nem válnak; és ezen törekvéssel párbuzamosan kell fejlesztetnünk az osztrák állammal közös törvényt is mindaddig, miglen szent István birodalma a legki-sebb részletekig utól nem éri a teljes paritást, mely őt joggal megilleti.

De hát Kossuth azért, hogy a kiegyezkedési tör-vénnyel nincs megelégedve, és a personal uniót bir-deti mint gyógyszer hazai bajaink ellen, a fenálló alkotmány és az uralkodó ház ellensége-e? Dehogya; lelkéből örvead fajunk s hazánk minden legki-sebb haladásának, s boldognak érzi magát, hogy a nemzetnek ily dicső királya van. De az nem csoda, hogy lelkében még ma is nagy a keserűség azért, hogy nemes törekvésében orvul megtámadtatott, s az uralkodó házhoz hírsége hazája elárulásával viszonoz-tott. Ne háborgassuk a nagy embert, ha egykor méltó elkeseredésében ünnepélyesen kimondott elvéhez következetes akar maradni akkor is, midőn az iodo-kok jobbra megszűntek. Ez nem gátolja meg a ma-gyar nemzetet, hogy faj s valláskülönbség nélkül szeretettel s kegyelettel viseltessék iránta, míg az Isten élteti; és ha már rá nem bírható a visszatérésre, s a külföldön éri a halál: a parlament határozatából s a király készséges beleegyezésével, soha nem látott gyász-pompával hozassa haza földi maradványait, és panthe-ont emeljen számára, hogy a késő nemzedékek is kegyelettel elzarándokolhassanak dicső hamvaihoz.

Lásza báró ur, ez az a Kossuth Lajos, aki ellen-őn tüntetői elég bátor volt. Legyen meggyőződve, hogy ha igazán dicsőiségesen uralkodó királyunknak a báró ur tüntetése tudomására jön: föl fog kiáltani, hogy az ilyen jó barátoktól mentse őt meg az Isten; mert az ily tüntetéssel s a szomorú multnak fészegé-tésével, a nemzetével őszintén kibékült, annak osztat-lan szeretetében részesülő alkotmányos királynak, nem teszünk jó szolgálatot. Bodnár István.

A jó igazságszolgáltatás kellekei.

(Folytatás a vége.)

Mielőtt reformjavaslatom előterjeszteném, némely dolgokat előre kell bocsájtanom.

Az újabb törvény szerint, a polgári kisebb kere-sek a kir. táblára többé nem felelkezhetnek, s ezzel tetemesen leolvadt a felsőbb bíróságokhoz fölelkezhető pörök száma, s több idejük van a fontosabb ügyek elintézésére.

Továbbá, a sommás pörökbeni eljárást úgy kel-lene szabályozni, hogy azok az egyes bírótól a tör-vényszékre, és csak különböző ítéletek esetén volná-nak a királyi táblához mint utolsó fórumhoz fölelkez-hetők. Ez is nagyon megfogyasztaná a felsőbb bíró-ságok munkáját.

Ila úgy a bűnügyek, valamint a curiáig föleb-bezhető polgári pörök a szóbeliség, s közvetlenség behozatalával hivatalból fognának elsőbíróságilag föl-szereltetni: a mai írásbeli, olykor óriás tömegekké hizott pörök helyett, velős rövidséggel fogalmazott pörökkel fognánk találkozni, a melyek teljes átolva-sása távolról sem fogna annyi időt igénybe venni, mint a jelenlegi pörök.

A mi az esküdtszéki intézményt illeti: az embe-riség tudós osztályai pártokra szakadtak s nagy kér-désben. Egyik része úgy tekinti ezen intézményt, mint a politikai s polgári szabadság egyedüli biztosítékát. És nem lehet tagadni, hogy rendes körülmények közt, az esküdtbíráknak ugy erkölcsiéigéi valamint esikült-ségi tekintetben kellő qualificationja mellett az eskült-széknek nagy szolgálatokat képesek tenni a társada-lomnak. De azt is sajnos tapasztaljuk, hogy nagy politikai izgatások, nemzetiségi, s vallásbeli vakbuz-góság uralma alatt, a láz elragad az esküdtszékekre is, és vajmi gyakran fölmentik a kétségtelen bűnösö-ket. Már most ennek ellenében tegyük fel oly elmoz-díthatlan bírói kart, mely a legbölcsebb, s legigazsá-

Benedek eldobta a szívat, arczáról eltűnt a nyu-godtság s halvány pír borította el; az embergyűlölő egy percz alatt szerelmes ifjúvá alakult át.

— Emilia! rég akartam önnek mondani, de nem volt hozzá elég bátorságom; ma azonban szokatlan szenvedélyt érezek keblemben s ma elég erőm van megvallani, hogy én önt végtelen szerettem; — szer-tem a szív legtisztább s legnemesebb érzelmével — legyen tehát nőm, boldogítsa szerelmével e kebelt, mely eddig sivár, elbagyott volt, mint egy homokten-gerre obott tengve élő csomó.

Emilia leültette szemeit, némán hallgatta végig Benedeket s midőn ez befejezte szavait, szerelemitta-san tekintett reá két köny, a boldogság örömkönye jelent meg szemében. Eldobta kezéből a fegyvert s egy percz alatt Muki keblére borult.

— Igen, mi boldogok leszünk! — volt Emilia válasza.

A két szerelmes szemében valami szokatlan fény villámlott. Ők boldogok voltak; az igaz szerelem tiszta boldogsága honolt keblükben.

Emilia haza érve minden elmondott atyjának s kérte beleegyezését; mit a mogorva katona egy két hm! hm! mpmogása után meg is adott, mondván: ha már így van a dolog, bát legyen; hanem leányom te egy kicsit nagy vadra vadászál.

Benedek Muki másnap megjelent Koloti ezredes házában s ünnepélyesen megkérte Emilia kezét.

8 lme, a cselédek és a környék végtelen cso-dálkozására, hat hét múlva Benedek Muki ujdontat új hintájában egy gyönyörű takaros feleséget röpitett portájára.

gosabb polgárokból volna megalakítva, eljárásában szigorú formákhoz volna kötve, — miként előadandó lesznek, — és ezen bíróság hivatásánál fogva minden politikai és vallási mozgalmaktól tartoznék magát visszatartani: nagy kérdés, vajjon az ily szakképzett, magát egyedül bírói hivatásának szentelő, a pártusáktól visszatartózkodó bírói kar, nem nyújt-e a polgárok egyetemenek az esküdtszékénél nagyobb biztositókat, miután a társadalom legtisztább elemeiből áll? Különös figyelmet érdemel-e tárgyban hazánk állapota, midőn sajnosan tapasztaljuk, hogy a nemzetiségi, semiticus és antisemiticus mozgalmak mind nagyobb mérvet öltenek, s a polgárok meggyőződésére lidércnyomást gyakorolnak. Ily körülmények közt, még ha a törvényhozás az esküdtszéki intézménynek adna is olgárd elsőbbséget: annak életbe lépését el kellene odázni, és az esküdtszéki bíráskodást a sajtóvétségeken kívül, csakis a bíróságok cselekvő és szenvdőlő ügyeire kellene kitorjesztenie.

Szöveliség és közvetlenség nélkül jó, gyors, és olcsó igazságszolgáltatásról beszélni sem lehet; ámde ha az ügy az első bíróság előtt tökéletesen felszereltek: teljességgel nem látom be, miért kellene a felső bíróságok előtt a szóbeli és közvetlen eljárást ismételni, a mi a feleknek s az államnak rendkívüli költséget s alkalmatlanságot okozna. A mely ténykörülmények az első bíróság előtt teljes hitelességgel valódiak gyanánt megállapítottak: azokat a felső bíróság előtt többé kétségbe vonni nem lehet. Ha valamely fél új bizonyítékokra talált: azokat csak pör útján bírósághoz kell elvinni; ha pedig bizonyítékok felhasználásában az első bíróság gátolta volna meg: a felső bíróság a bizonyítási eljárás folytatását elrendelheti; de a főbbviteli bíróságok oly ténykörülmények fölött nem ítélnének, a melyek az első bíróság elbírázásának tárgyai nem valának. Nem az tehát a fő dolog, hogy a felső bíróságoknál a szóbeli és közvetlen eljárás imméletlessék: hanem az, hogy az első bíróságnál a felszerelés, a felsőnél pedig a föltűztségül tökéletes legyen.

Ezek előre bocsájtásával azt indítványozom, hogy az első bíróságoknál a szóbeli és közvetlen eljárás szennvnt léptetlenség életbe, de egyszerűen hites gyorsírók is alkalmazassanak; jöjre pedig a jegyzők kötelezessége a gyorsírókat megkaparintására.

Ugy a bizonyítási eljárás, valamint a végtárgyalás gyorsírók alkalmazása mellett tartassék meg; és a gyorsírók jegyzetét a pör alkalmatosságára képezzék, hogy azokból a felső bíróságok is felvilágosítást nyerhessenek.

A gyorsírói jegyzetek alapján a jegyzőkönyvek velős rövidséggel, a tárgyalás befejeztével azonnal fogalmaztassanak meg, és egész nyilvánossággal fölolvastatván, a bíróság tagjain kívül mindazok által irattassanak alá, kik az eljárásnál bármily minőségben tényezőkként szerepeltek; valamint ha valakinek észrevételei volnának: azok is vétessenek be a jegyzőkönyvbe, hogy ekként el lehessen mondani, hogy a jegyzőkönyv a történt dolgokat hiven visszatűkrözi; a minnek valóságáról a felső bíróságok a hiteles gyorsírói jegyzetekből is meggyőződést szerezhetnek, s az észrevételek alapos voltát, vagy alaptalanságát megítélik.

Elkészítettén, nyilvánosan fölolvastatván s meg hitelesítettén a jegyzőkönyv: a bíróság az ítélet meghozatala végett vonuljon fölré.

Ha a pör föllebbezetik, valamint az első bíróság az összes bizonyítékok és a végtárgyalási jegyzőkönyv meghallgatása után ítélt: úgy a másod és harmad bíróságnál se adassék ki a pör előadónak, hogy azt az eddigi szokás szerint saját indítványa kíséretében szóval terjessze a tanácsnak; hanem az első bíróság által felszerelt pör minden bizonyítékaival együtt, a kir. táblai és curiai jegyzők által, egész kiterjedésében olvassassék föl, a bírák pedig figyeljenek és jegyezzenek. A pör fölolvastása után az elnök a tárgyat röviden összefoglalván, bocsássa szavazat alá, és minden bírósági tag köteleztessék szavazata indoklására, hogy ez által kényszerítve legyen feszült figyelemmel kísérni a pör fölolvastását. Az elnök jogához tartozzék az első szavazó felhívása, hogy ekként a tanácskozás a legképzettebb, s legerősebb felfogású tagok által kezdessék meg, hogy a következő szavazók jobban tájékozassák magukat.

Ezen kívül törültsessék el azon veszedelmes szokás is, hogy a kir. tábla és curia tagjai, előre közlirre tett tanácsokba osztatnak, s így a felek vagy azok képviselői, valamint az ügyek szorgalmazásából előakadó vállalkozók, előre megtudván, hogy melyik tanácsban fog a pör előadatni: elkezdhetessék befolyást gyakorolni. Ez sok alkalmatlanságot okoz a bíráknak, és számtalan visszafelé szülőanyja.

A mennyire csak lehetséges, kövessék az arcapagitták példáját. Ne indja maga az elnök sem előre, ki melyik tanácsba fog beosztatni, és a tanácsokban

helyi pörök fognak előadatni: hanem esetről esetre, az ülések kezdete előtt, sorshúzás útján alakíttassanak meg a tanácsok; és az előadásra várakozó pörök is ily módon osztassanak föl a tanácsok közt. Csak ily módon lehet megszüntetni a jogosulatlan befolyásokat, s az alapos panaszkodásokat; és csakis így lehet remélni — a mennyire emberileg lehetséges, — igazságos ítéleteket. Ez volna azon eljárás rendszer, mely a részvevőket meggátolná, s a bírákat a botlásoktól megórná. Hiába, az emberi gyarlóság maga magának ellensége. A szabadjára hagyott előadó sok kísértetnek van kitéve.

Ne mondja senki, hogy a pöröknek egész terjedelmükben fölolvastása lehetetlen; mert azonkívül hogy a szóbeli s közvetlen eljárás mellett hivatalból felszerelt pörök, egészen más alakban s terjedelműt nyerne, mint a jelenlegi írásbeli pörök: nem kellene a bíróságok tagjainak a pör tanulmányozásával vesződniük, a mi az előhaladt korú, sokszor gyengezemű bírákra nézve nagy teher; hanem hivataloskodásuk abból állana, hogy az egész héten át reggeli 9 órától délutáni 2 óráig, a szükségnek megfelelő számú tanácsokba beosztva, összeülnek, s így sok pört végig hallgatnának és elintéznének, üres óráikat pedig önképzésre, s szórakozásra fordítják, a miro most alig van idejük; a jegyzők pedig a pörök fölolvastása, s az alapos tanácskozások megfigyelése által, magukat kellőképp kiképeznék s jeles bírákká válnának.

Mint hogy a régi pöröknek egész terjedelmükbeni fölolvastása csaknem a lehetetlenséggel határos: ezekre nézve úgy lehetne intézkedni, hogy a feleknek megengedtetnék kimerítő értesítések készítése, a melyeket aztán, valamint az azokban hivatkozott bizonyítékokat is, egész kiterjedésükben fel kellene olvasatni, hogy a bíróságok magukat tájékozassák.

Ha igaz lenne is, hogy a bírák jelenlegi száma nem volna elégséges, ha a föllebbezett pörök egész terjedelmükben fölolvastatnának: még akkor is a bírák számát kellene megszorítani, hogy a jó igazságszolgáltatás biztosítva legyen. A belyegjövdelem bőven fedezi a bíróságokra fordított kiadásokat. A belyegyet a felek adják, s így joggal megkövetelhetik, hogy a mai bizonytalan, s olykor botrányos eljárás szüntessék meg.

Késsel fogható, hogy a fölülvizsgálatnak előadott módszere, a királyi tábla decentralizációját szükségessé teszi, s az által az állam milliókra terjedő költségektől lenne megmentve. Ezenkívül a kir. tábla felosztása az igazságszolgáltatás hátrányára is lenne; mert vajmi gyakran szükség a tábla összes tagjait elvi kérdésekben közös tanácskozásra összehívni; és az országban szétszórta értelmiség már nem bírna oly súllyal, mint az összesített erő. De nem tanácsos magyar állami tekintetekből is a centrifugális elemeknek alkalmat adni, nemzetiségi vágyaik érvényesítésére. Ha egyszer megvolnának a vidéki királyi táblák a maguk költséges felszereléseikkel együtt: azonnal elkezdődne a bujtoztatások, hogy az állomások miért nem töltetnek be az érdekelte nemzetiségek embereivel. Az étvágy érvében növekszik, s így nemcsak kára kiterjesztetnek követeléseiket a törvénykezés nyelvére is. Volt már erre a Bach korszakban szomorú példánk. Mig tehát a magyar államiság, s magyar politikai nemzetiség kiirthatatlan gyökeret nem vert: az állami ügyeket összpontosítani kell; s így a kir. tábla felosztására a magyar nemzetnek nincs szüksége.

Tisztelt tagtársak! e jelen értekezéssel megakartam czáfolni azon téves nézetet, hogy a vidéki jogász a nagy kérdésekhez hozzá nem szólhat. Csöppekből áll a tenger is. Tegyük csak össze csekély készletünket: és látni fogjuk, hogy az ömörülő mily kincset képez. Ha baszszerte huzgóló működő jogászegetek alakulnának: azok képesek volnának a közvéleményt meghódítani, és a józan baladást s állami életünk fejlődését biztosítani. Ne nevezzük hát halva született gyermeknek jogászegetünket. Tetszhalott az csak, és a derék tagok felébresztését várja.

Föl hát uraim a legközelebbi szombaton a csatára. A kesztyűt ezennel önök elő dobtam, s nem kötelekdem, hogy azt számosan föl fogják venni.

B-Gyarmaton 1882. november hó 30 án.

Bodnár István.

A vörös-kereszt egyet helybeli választmánya következő kérvényt intézte B. Gyarmat város képviselőtestületé és előjáróságához.

„A helyben működő vörös-kereszt egyet mint már két éven át, úgy az idén is a sanyarú tél beálltával két irányban iparkodik emberbaráti tevékenységét a helyi csölké előmozdítása végett érvényesíteni, amennyiben egyrészt téli ruházzal lát el számos szegény gyermeket; másrészt pedig tüzelőfát kíván kiosztani a teljesen vagyontalan, ugynevezett háziszegények között.

Az egyet rendes jövedelmi forrásai azonban sok kal szerényebbek lévén hogysom mindent fedezhessen: ugyanazért az önkényes adakozás azon bevett nemét

is újból igénybe óhajja venni, melyszerint azok, kik az ugynevezett újévi áldozatok elköltésére, de mindenesetre terhes kötelezettségétől — bizonyos jóteköny czélra való adakozás által — magukat erkölcsileg megváltani akarják, azt a főnnebb jelzett működésünk előmozdítására tessék.

Miért is teljes bizalommal kérjük a tek. városi képviselőtestületet és előjáróságot, miszerint hasonlólag a mult évekhez az idén is már a karácsony hatáiban. a városi rendőr és még egy tanácsos kezeltése mellett a fennebbi czélra az ide rekesztett két aláírási ívet köröztetni, s az eredményt az aláírási ívekkel együtt nyilvános elszámolás végett Havas Gyula egyetli pénz tárnok urhoz juttatni kegyeskedjék.

Kelt B. Gyarmaton, a vörös-kereszt egyet választmányának 1882. évi nov. 27. tartott üléséből Kövy Tivadarné s. k. elnök, Rományi Károly s. k. titkár.

Hírek.

Tisztelettel felkérjük azon előfizetőinket, kik régebbi s újabb előfizetési összegükk hátralékban vannak, hogy azt a kiadókatalhoz mielőbb befűdteni sziveskedjenek.

A b-gyarmati központi fogházhoz fogház felügyelőül Prónay Béla eddigi ipolysági ügyészeti írnok neveztetett ki az igazságügyminiszter által.

Ev egyetemes felügyelő választása. A nógrádi ev. esporeségnek szűgyi körbeli egyházai — egynek kivételével — az egyet. felügyelő választása alkalmából szavazataikat Prónay Dező báróra fogják adni.

Farsangi hír. Még ádventben vagyunk s máris a mulatságra gondolunk; nem csuda, mert az idei farsang oly rövid, hogy akik jó előre nem gondoskodnak, könnyen alkalmas nap, vagy terem nélkül maradhatnak. Az első biztos bálit a b-gyarmati dal-egyet részéről nyújthatjuk; s törekvő közművelődési egyesület, mely az idén sziraki és debreczeni kirándulásai s a nyáron rendezett dalértelylei által életrevalóságának oly czáfolhatlan bizonyítékait szolgáltatva, a farsang utolsó három napjának belfőjén, február 5-én fogja a megyeháza dísztermében, ének és zeneműsorozattal egybekötött táncestélyét megtartani. — Minthogy az egyet által két éven át rendezett hasonló táncestélyek, melyekre még Losoncz, Szécsény és Ipolyságról is számos vendég jött, mindig a legkiterjedtebbek közé tartoztak, bizton hisszük, hogy a művelt családok ez évben is kedves találkozt fognak itt egymásnak adni. Az estély részleteiről később értesítendjük olvasóinkat.

A vörös-kereszt egyet emberbaráti nemes cselekedeteiről lapunk máh helyen is megemlékezett, s még fölemlítjük, hogy a szegény gyermekek felruházási ünnepélye jövő szombaton, a hó 23-án fog a városi háznál végbemenni. Az adakozások e czélra igen öröndetes eredményt tüntetnek fel: Harmos Gáborné úrhölgy ivén már eddig 100 forintot, Szilágyi Mórné úrhölgy ivén pedig 50 frton felül gyűlt be; a jószívű adakozók neveit, mihamlyt a gyűjtés berekesztetik, közölni fogjuk.

A katolikus iskolaszék utolsó ülésében jegyzőkönyvileg közöndet szavazott a tanügy azon nemes barátainak, kik a jelen szorgalmi évben különféle ajándékokkal látták el „a nemzeti iskolát”; így Molnár György takarékpénztári pénztárnok az iskola részére egy 32 forint értékű csengetyűt, Kubányi László fiatal kereskedő pedig ezen csengetyűhöz 4 frt 50 kr értékű rézbongert; a Szent-István társulat 6 frt értékű tankönyvet, végül nt. Polák István helybeli segédlelkész úr ugyancsak szegény tanulóknak iskolakönyvekre 5 frtot ajándékozott. Nemes példájuk követésre méltó. — Az iskolaszék mintegy 50 szegény tanulóknak egészen vagy felében elengedte a tandíjat, egyszerűen tekintettel arra, hogy ez évben, noha a tanulók száma a mult évekhez képest nevezetesen megszaporodott, a négy osztály vezetését két tanító vállaira nehezedik, az 6 aránylag igen szerény fizetésük pótlásául száz forint jutalmat szavazott meg. Ez összeget az érdekelte katolikus szűlők, minthogy az iskolai alap rendes terheit sem bírja, önmegadózatás által is kétségkívül örömmel fogják egybe teremteni. R. K.

A b-gyarmati jogászeget utolsó szombati értekezeti összejövetelén következő kérdés vetetett beható tárgyalás alá: Ki idézendő perbe az örökösökhöz tartozásaiért? — Alaposan megvitatták, hogy mely esetekben kell az örökösök részére ügygondnokot kineveztetni s őket birlapilag idéztetni, s mely esetekben elégséges csupán az ismert örökösöket perbe vonni. Az értekezleten jelen voltak Balás József (előadó,) dr. Bereczel Henrik, Bodnár István, Garam Jenő, dr. Goldstein József (Losonczról,) Kövy Tivadar (elnök,) dr. Melicher Ferencz, Milován János, Pethes Béla és Szilágyi Mór.

A helyb. kath. hitfelekezet mult vasárnap megtartott gyűlésén, úgy az intelligencia, mint a polgárság s a földművesek közül nagy számmal jelentek meg az iskola termében, s főt. Imády Károly espores plébános ur elnöklése alatt elhatározták, hogy a katolikus temetőt, melyet egyidő óta a városi előjáróság kezel, a törvény erejénél fogva, újból saját kezelésé alá veszi, s e végből kérvényt intéz a városi képviselőtestülethez. Ezen kívül a gyűlés több rendbeli czölszárú intézkedést tön a harangzás stb. szabályozására. Öröndünk, hogy a hitélet nálunk is emelkedőben van; mert bizony fájlaltuk már, hogy a buzgó evangélikusok és isrealiták mellett a katolikuság oly közömbös volt. — M.

A **Nógrádi Napló** ügye. Az alulírott által-terve zott „Nógrádi Napló” az idő rövidsége miatt nem lehetve a helyi ügyeknek teljesen megfelelőleg ki-állítani, a felül- és helyi érdekeket csak neve által képviselő munkát egyjuttani nem akarván, annak ki-adását a jövő évre halasztottam. Kelt Bpestén 1882. évi decz. 11. Lohy Sándor.

Örvegy Paudler Lipótné annak kijelentésére kért fel bennünket, hogy a nem szándékozik a kőmény-
seprő mesterséget, — mint azt rozszakarói híresztelték, — abbahagyni, hanem mint eddig, úgy ezennél is foly-
tatja azt.

Helyreigazítás. Már nem tartjuk illosnak, hogy társap-
lakban neheztelt ezikkre vonatkozó válaszokat közöljünk, mindazonáltal tekintve azt, hogy H. L. ur n je védelmére kel, a hogy ily értelemben férji kötelességet teljesít, beküldött ezikké-
nek közlését lovagiasági szempontból meg nem tagadhattuk. A helyreigazító ezikk a következő:

A L. és V. ke 49-ik számában S. ur egy hölgy udvari-
placsa miatt moralizál, és ezen névtelen támadást oly kivéle-
leg írja le, hogy abban mindenki és így én is nemre ismertem.

Kötelesség-munk tartom S. urat figyelemzetni, hogy mi-
előtt mást ille-ure tanitana, az általa annyira ajánlott illetenből
legalább annyit megtanulhatna, hogy véletlen ne megtámadai
egyáltalában illetlen, és ezt névtelenül fenn, annál rosszabb.

Tovább S. urnak tudnia kellene, hogy mielőtt valaki fel-
tettelet mond, a másik felt is meg kellett volna hallgatni.

Köszön-ettel fogalom, nöm nevében az illetenből tartott
előadást, de viszont megengedi S. ur, mint a holgyek védoje,
hogy ezeket az illeten egynehány pontjára figyelemzetsem. Maga
S. ur bevallja, hogy nöm betegem feküdt. A sokszor említett il-
letenban az is előfordul, hogy beteghez nem rohanunk be csak
ugy simplán, hanem az a szokás, hogy az illető bejelenti magát,
vagy legalább kopog az ajtón. Kötelessége továbbá mindenkinek,
még a nők is, bármilyen célból jön, magát bemutatnia. A két
gyójtó hölgy azonban nem tette ezt; az ajtón berohanva, az egyik
nem is köszönt, míg a másik nem is tartotta érdemesnek, hogy
magát bemutassa. Természetes következménye volt, hogy felesé-
gem barátját halikán kérdezte: „ki az a nő?” Valószínűleg a
hölgyek a puba párnák megtekintésével annyira el voltak foglalva,
hogy ezen udvarias kérdést rosszul hallották. És valamint S. ur-
nak forrasai ezen természetes kérdést elferdítették, épen ugy az
sem igaz, hogy az egyik azt felelte volna, hogy „nem nem
szolgálo, sem nem szobaleány.” De nem is feltehetett volna

igy egy Amerikában járt nő, mintán ott egy tisztességes szolgálo
annyira becsültetik, mint akár egy diplomata felesége. Nem áll
az sem, hogy az egyik rögtön távozott, hanem miután az egyik
tekintet nélkül arra, hogy beteg volt, hosszadalmas históriákat
beszélt volna, el, ugy a mint jöttek, együtt távoztak.

S. urnak ugyan jogában áll, több hitelt adni azon hölgyek-
nek, mint ezen csafolatnak, azonban elismerem, hogy a holgyek
nem tartották magukat híven az igazsághoz, ha feleltem, hogy
egynehány nap ezikke megjelenése után, feleségemnek állítólagos
barátja az 50 krt vi-azaküldte, a család által azt özenve, hogy
miután az újsághól megtudta, hogy nöm az 50 krt megpanaszolta,
azt visszaküldi. — Nem hiszem, hogy ez a vereskereszt megbi-
zársából történt, mert ez esetben az egyet választmányának jo-
gaival visszaelt a így azt kompromittálta.

Hogy mennyit adakozik valaki jótékony célra, ehhez S.
urnak semmi köze, valamint semmi köze ahhoz, hogy nöm selyem
párnák közt feküdt. Ha azonban őt ez is érdekli, azt is tudatom
vele, hogy a párnák atlaszból valók, és hogy ezeknek árával
senkinek sem tartozom. Ennyit az igazság kedvéért. E tárgyban
további polemikába nem bocsátkozom. H. L.

Felirás szerkesztő:

Horváth Danó.

Fontos mindenkinek!

Élet és egészségügyben!

A HOFF JÁNOS-féle malária-gyógytáp gyárma-
nyok a múlt századok legfőbb orvosai által el-
ismertették, a tudomány által felkarolva, mint el-
rattan készítmény a földön koronás fejedelem által
58-szor kiünlitve, és azért az egész világon a
legnépszerűbb betegségeknek mint sokszorosan kipró-
bált gyógy és tápzer elterjedve vannak.

Legújabb nyilvános bécsi közönlével

1882. aprilis 8-áról

egy meggyógyult beteg, ki övét körtől
már elcsúszott hitt volt, szentálmánát és
csodálatos módon g. dypuadert, hurutos
kőhögés, rekedtség, mell, gyomor, torok
gége bántalmak és szédülésből.

HOFF JÁNOS

cs. kir. udvari szállító urnak,

kir. kerek. tanácsos, a cs. kir. koronás arany ér-
demkereszt tulajdonosa, a főbb porosz és német rend
évében Gleichenbergbe és Nizza-ba küldtek. Nizza-ból
hozza a egyedül gyártóinak, Európa legfőbb fejede-
mei udvari szállítóinak, Bécs, gyárhelység: Grabenhof
2. Irda és gyári raktár Bräunerstrasse 8.

Két év óta időkénti hurut és torokbántalmak-
ban szenvedtem, oly annyira, hogy nem voltam képa
hangos szót kifejezni. Bécs első orvosainak mult
évében Gleichenbergbe és Nizza-ba küldtek. Nizza-ból
hozza a egyedül gyártóinak, Európa legfőbb fejede-
mei udvari szállítóinak, Bécs, gyárhelység: Grabenhof
2. Irda és gyári raktár Bräunerstrasse 8.

Maty Ferenc férfi ruhagyár és
és postakerekedő tulajdonosa,
Mariahilfer-strasse 69.

Hivatalos gyógyjelentés.

A HOFF JÁNOS-féle malária-kivonat a hasonlóan
a Hoff-féle maláriakivonat, melyek az itteni helyér-
ségi kórházba használatra kiadattak, a gyógyfolya-
mon kitűnő segélyszerekek bizonyultak be, a ma
láriakivopat az idült mellbő beteg elött igen ked-
velt és kívánt volt; a maláriakivolaté az általuk a
az elgyengült emérsései képességét állító és igen
kedvelt gyógytápzer.
Bécs, 1878. szeptember 13.

Dr. Loeffl, főorvos. **Dr. Fortas**, főorvos.

Figyelemzetetés.

A valódi Hoff János-féle maláriakivolat
ragyvel védjeggyel, az **előfektató arczképet**
vannak ellátva. Ahol ez hiányzik, az a gyártmány
mint hamisított vizsztatandó, mert orvosi véle-
mények szerint növényanyag hiányosságából az
egészségre ártalmas lehet.

Főraktár: Havas Gyula gyógyszerésznél B. Gyarmaton
14-12

Karácsonyi és újévi

ajándékok.

Gruber Gyula

Budapest, VI. k. váci-körút Fonciére palota
ajánlja dusan folozart raktárt mindennemű
konyhaszerek, thea és kávészerek, thea-
deszkák, theakánnák és vashutorokban,
továbbá

köröslőyákat

legújabb szerkezettel, tűs választékban,
olcsó gyári áron 4-2

Mindenféle karácsonyi és újévi ajándékok

mindkét nembeli felnőttek a gyermekek számára,

különösen gyermekjátékszerek

a legnagyobb választékban és jutányos áron kaphatók

Gansel József

divatáruk és játékszerek kereskedésében

Balassa-Gyarmaton,

a „Takarékpénztár” átellenében.

FELEDI HENRIK kereskedésében

B.-Gyarmaton

mindég nagy készletben kapható:

Legfinomabb dessert sajtok:
Neufchatel, Imperial, Molier, Pol-
lonais, Gorgonzola, Ementhal, Vo-
radberg.

Legyes déli gyümölcs: datolya,
malaga, sth.
Valódi francia sardinek és
Caviár.

Valódi chinai és orosz-teák, va-
lamint legfinomabb fajta Jamaica
rum.

Valódi francia csokoládé, 1½.
Suchard-féle, a legkedveltebb
gyártmány.

A tisztelt fogyasztó közönség szives figyelmébe ajánljuk:

Hazai kávé

½ és ¼ kilós ládacsákban és kerek
díszes csomagokban.

Legjobb, legtisztább és eszerint
legolcsóbb

kávépótolmány.

Raktárak: az ország minden nagyobb fűszer üzleteiben.

I. magyar csokoládé és fűgekávé-gyár Budapesten.

Vöröskereszt

Füge-kivonat

½ és ¼ kilós díszes csomagokban.

Legjobb olasz fűgéből gyártott

Fűgekávé pótolmány.

B R O G L E J Ó Z S E F

gép és rostalemez-gyára Budapesten.

GYÁR: váozi-ut, osztrák államvaspálya közelében. RAKTÁR: váozi-körut, 68. sz. a.

Ajánlja minden gazdasági kiállításon kitüntetett, javított gyártmányát, mint:

TRIEURÖKET változó rostával,

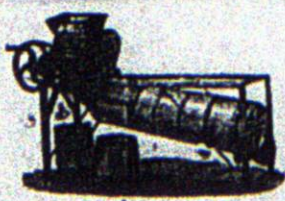
tisztító-gépeket szelölővel, különlegességek malmok számára;

hármaz ekéket, szabadalom szám 28,466.

Cséplőgép-rosták, lyukasztott és hasított lemezek,

vas, aczél és ezinkből, valamint mindennemű mezőgazdasági gépek és tárgyak.

Arjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve.

(30 - 27)

